

HA
TORNAT
LA DIVISIO
BLAVA...

CANIGÓ

DIVIDIDA...
I PLENA
DE BLAUS!

Bulletin d'Information de la "Société Française des Amis de la Catalogne"
25, rue Roquelaine - Tél. 229.83
TOLOSA DE LANGEDEC

L'ESPANYA FRANQUISTA EXCLOSA de la societat internacional

EDITORIAL

ANTIFRANQUISTES PER ESSENCIA

QUAN la fatalitat de la guerra portà els enemics de les nostres llibertats a Catalunya, aquests, per bé que n'hi haguessin de catalans entre ells, decidiren que el primer que calia proscriure era la nostra llengua i aquest fet, que només es produïa en un altre país peninsular, dona a la nostra guerra un caràcter especialíssim i massa negligit i li treu pel que fa a Catalunya i Basconia el de guerra civil per convertir-la, per confessió implícita de l'adversari, en guerra exterior.

I no anem ara a escatir ni ponderar la importància de la participació italo-alemanya en la guerra d'Espanya perquè en totes les guerres civils hi ha hagut més o menys voluntaris (voluntaris més o menys) sino el fet en ell mateix de la guerra perduda pels uns i, per tant, guanyada pels altres.

Que ha passat, en efecte, a Espanya? Abans de la guerra hi havia una República i, dintre d'aquesta una Catalunya autònoma.

L'idioma oficial era a Espanya, el castellà i a Catalunya el català amb cooficialitat del castellà per a la convivència. Hi havia una cultura castellana amb literatura, poesia, prosa i teatre, en castellà, i ciències i ensenyament i premsa en castellà, i hi havia una cultura catalana, amb poesia, prosa i teatre i ciències, i ensenyament i premsa en català. Això abans de la guerra.

I després de la guerra?
Després de la guerra segueix havent-hi una cultura castellana. Que ha canviat de signe, direu? però no ha pas canviat d'idioma. Pot haver canviat l'estil i el lèxic, però a Espanya sota el franquisme es parla i s'escriu en la mateixa llengua d'Azana, Fray Luis de Leon i Lugo Caballero com a Alemanya es parlava i escrivien sota el nazisme en la mateixa llengua de Goethe, Heine, Rosa Luxemburg i Taelmann.

I a Catalunya? A Catalunya no! Proscrit des del català de Jacint Verdaguer, Maragall, Guimerà i Ignasi Iglésias fins el català del darrer gasetiller i el català de l'home de dreta, de centre, del d'esquerra, del comunista i de l'anarquista; el català del capellà i el català del menja-capellans.

Els castellans, víctimes d'una guerra política, quan tornaran a Espanya no hauran de fer altra cosa que donar un cop de volant a l'esquerra; nosaltres, víctimes d'una guerra de conquesta, d'asserviment, de desnaturalització, haurém de reconstruir peça a peça el vehicle de l'expressió del nostre pensament. Ja hi treballen des de « Cultura Catalana » el nostre taller de reparacions. I hi ha encara qui, incomprensiu, s'uneix inconscientment al conquistador i ens invita barrocament a canviar de cotxe! Que diria si li fos prohibit usar la seva pròpia llengua perquè Franco és oficialment reconegut? Què diria si, trobant-se a França i perquè no és franquista, hagués de parlar francès o callar? I bé, el català i el basc son les dues soles llengües antifranquistes per sé existents en el món. Exigirem, per això, que tots els antifranquistes en parlin al menys una? No, però demanarem que tots els antifranquistes les respectin totes dues. Els antifranquistes veritables, entenem-nos.

PI I SUNYER ENCARREGAT DE FORMAR UN GOVERN D'UNITAT CATALANA

En tornar a París, després del Congrés celebrat a Tolosa per l'E. R. C., el president Irla tingué una llarga entrevista amb l'ex-ministre i ex-conseller català el nostre il·lustrat amic senyor Carles Pi i Sunyer. Després d'aquesta entrevista es comunicà oficialment a la premsa que el President Irla havia encarregat a Carles Pi i Sunyer la formació d'un govern d'unitat catalana i que el senyor Pi i Sunyer havia acceptat l'encarrec presidencial.

El senyor Pi i Sunyer celebrà immediatament diverses consultes amb els representants de partits i organitzacions catalanes i sortí cap a Londres d'on és esperat imminentment. Sembla probable que a la seva tornada de Londres el senyor Pi i Sunyer donarà compte al President de les seves gestions i esperem que aviat podrem anunciar a nostres lectors l'existència d'un govern d'unitat catalana.

El ministre d'Afers Estrangers francès, senyor Bidault, ha anunciat que ha autoritzat l'entrada a França dels components de la Junta de Liberació fins ara residint a Mèxic i que son esperats a París en una data proxima.

FRANCO no ha comprés, encara?

Intellectuals

J. M. BELLIDO

A Catalunya, abans del 1936, no es parlava mai d'intel·lectuals, ningú no es vantava d'esser-ne. Hi havia hagut noucentisme, penclibistes, alienistes (enciclopèdics i culturals), etc...; fins que va començar la guerra civil i calgué posar-se en relació amb amics estrangers que es deien intel·lectuals, ningú no va atribuir-se aquest adjectiu. Abans ningú no volia prendre com a denominació específica la possessió i l'exercici d'una facultat, intel·lectual, de que tot home gaudeix per definició, que no podia ésser una marca professional. Les professions intel·lectuals, normals en altres terres, qui si no enriqueixen llurs homes al menys els mantenen, a casa nostra eren exercides al marge, com un deport o un joc, per rendistes o per professionals d'altres activitats. I quan pel Juliol del 1937 passaren ràpidament per Barcelona uns intel·lectuals que ens visitaren, hom pogué creure que intel·lectual volia dir simplement escriptor. I no se'n parlà més.

Vingué Gener del 1939, amb la desfeta, la invasió de Catalunya i l'exòde a través del Pirineu. L'enemic, que havia cridat abans Mueja la inteligencia, afusellava homa acusats només d'esser intel·lectuals; en terres de França uns amics que es deien ells mateixos intel·lectuals acollien cordialment i generosa uns emigrants, que anomenaven igualment i que per tal motiu rebien un tracte millor que altres emigrants. A Perpinyà, a Montpeller, a Tolosa, a París i a els contorns de París, abundaren els intel·lectuals catalans, mes les gents que així s'autodenominaven, amb indegència per part dels compatriotes, als quals un sentiment ben català de repugnància pel que oqués semblar fruit d'un privilegi feta no mostrar-se primmirats. L'armistici i l'ocupació ocasionaren amb l'arribada dels fugitius del Nord i

de Belgica, la dissolució de les residències i sotmeteren quatre anys seguits tots els exiliats a un regim igual: res no s'innovà fins a l'alliberació. Però hom sabia ja que la condició d'intel·lectual exposava a majors riscos, i era ocasió de beneficis, doncs existia.

Que es un intel·lectual? Es un ésser humà que té intelligència, que viu de la intelligència, i que fa ús intelligent de la seva intelligència. No es aquest el significat del mot segons el Larousse, per exemple; no es prou la dedicació a ocupacions de l'esperit, com diu el diccionari esmentat, per mereixer el qualificatiu d'intel·lectual. La possessió efectiva d'intelligència es condició necessària per al seu ús; la rectitud i el sentit ho son pel seu ús adequat. El tenir la intelligència com a recurs únic o principal per al propi sustenent, dona caràcter professional de treballador, que deixa d'esser un amateur o un deportista que no essent ja un « home que treballa i que juga » passa a obrer de la intelligència amb tota la dignitat i tots els deures que frueixen a reclamar els altres obrers.

Els intel·lectuals, adhue portats a la dignitat de professionals d'obres, si tenen deures, tenen deures envers la col·lectivitat, estan sotmesos a estrictes responsabilitats. El seu treball, per el mateix i per les condicions que exigeix per a ésser ben fet, es ocasió de fruccions sovint refusades als altres homes. Com a contrapartida del que han rebut del propi poble per a llur formació, tenen majors obligacions. És un lloc comú en el temps que som malparat-ne amb motiu de la trahison des clercs, la manca de fidelitat dels intel·lectuals a les obligacions patriòtiques; així es per quant la traïció dels, per mes perjudicial o per quant poden mes que els altres prevenir-ne les conseqüències, es mes greu. La fidelitat a l'ideal col·

lectiu es doncs per els obligació primordial.

Aquesta obligació l'a han complert els intel·lectuals catalans exiliats. Hom pot discutir si hauria estat millor que hagues restat a França un nombre major, en els primers anys de l'exili, quan els embarcaments cap a America. Molts d'ells s'han incorporat definitivament a una altra cultura, i llur catalanitat no es ja mes que un melangio enyorament. Però han pogut mantenir-se entremesos no havent abandonat llur disciplina o llur art, que aquí amb les dificultats de la vida no haurien pogut continuar. No tenen ells, com els de cultura espanyola, a les ciències, les lletres i les arts, la seguretat de poder contribuir al manteniment i progrés de la seva cultura pròpia en un medi llunyà però prolongació del seu Catalunya, te a America les col·lectivitats dels emigrants i dels descendents d'altres emigrants, mes o menys nombroses i mes o menys compactes, però hi té la seva prolongació cultural, i el dia que calgui tornar a Catalunya, a reprendre n la vida espiritual, la de Barcelona dels altres nuclis urbans i de la ruralitat: quants tornaran? I es ben previsible que tots hi faràn falta, com ja fan falta aquí, al veïnatge de la terra sotmesa a desnaturalització violenta, per a influir des del primer moment que s'obri la frontera sobre el clima cultural i espiritual de la futura Catalunya alliberada.

Ningú, home o classe, no té cap dret d'acusar els intel·lectuals catalans emigrants de cap mena de traïció. Son on eren en el moment de partir cap a l'exili, han fet el seu deure, i adhue es pocs que han tornat a Catalunya, viuen amb dignitat, tora pobremment, alguns empresonats.

Segueix pag. 2

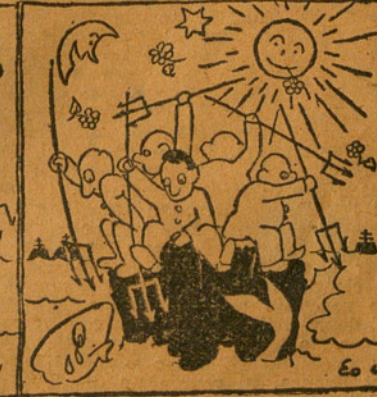
Hi han diverses causes d'unió

Units per no caure.

Units per la desconfiança

Units per la finalitat comuna